

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobkyně: **H. B.**, narozená „X“,
bytem „X“,

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 8. 2021, č. j. MPSV-2021/139374-916,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2021, č. j. MPSV-2021/139374-916, kterým bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 26. 11. 2018, č. j. 233604/2018/UUA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně žalobkyni přiznal příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně od srpna 2018. Výrok prvostupňového rozhodnutí byl žalobou napadeným rozhodnutím změněn tak, že se žalobkyni dle § 7, § 8, § 9, § 11 a § 13 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

službách“), přiznává od srpna 2018 příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně (II. stupeň závislosti – středně těžká závislost – pro osoby starší 18 let věku).

Žaloba

2. Žalobkyně nejprve v žalobě detailně popsala dosavadní průběh správního řízení a předchozího řízení před soudem a uvedla, že napadené rozhodnutí je v rozporu s § 3, § 50 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve spojení s § 8, § 9 a § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, dále s vyhláškou č. 505/2006 Sb., vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“) a s § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Nezákonnost napadeného rozhodnutí žalobkyně spatřovala v tom, že napadené rozhodnutí bylo i přes opakované posouzení zdravotního stavu žalobkyně vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Posudek Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021, který vzal žalovaný za zásadní podklad pro své rozhodnutí, nesplňuje podle názoru žalobkyně požadavek jednoznačnosti, přesvědčivosti a úplnosti. Žalobkyně zdůraznila, že žalovaný dále i přes právně závazný názor soudu přesvědčivě nezdůvodnil, proč odmítl návrh na vypracování znaleckého posudku.
3. K odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalobkyně nejprve uvedla, že ačkoli rozhodnutí pokládá z větší části za přezkoumatelné, důvody rozhodnutí aplikované žalovaným jsou nepřiléhavé. Žalovaný nepřijal vhodná opatření k odstranění nepřesvědčivosti posudků o závislosti, čímž podle názoru žalobkyně porušil žalovaný povinnost zjistit stav věcí, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný rovněž podle názoru žalobkyně vyvozuje z předchozího rozsudku soudu a závěru o přezkoumatelnosti předchozího rozhodnutí nepřiléhavý právní závěr. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaný opomenul, že soudem tvrzená přezkoumatelnost rozhodnutí sama o sobě neznamena jeho zákonost.
4. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný pochybil, když odmítl nechat zpracovat soudně znalecký posudek jejího zdravotního stavu. Zdůraznila, že v tomto bodě je napadené rozhodnutí v rozporu se závazným názorem soudu a odkázala na bod 10 odůvodnění předchozího rozsudku. Pokračovala, že ani po vypracování čtvrtého posudku nebyla odstraněna nepřesvědčivost posudku jako podkladu pro vydání rozhodnutí, která byla důvodem návrhu na dožádání soudně znaleckého posudku. Dostatečným důvodem pro odmítnutí návrhu na zpracování posudku nebyla podle názoru žalobkyně odbornost posudkové komise. Ta sama o sobě ještě neimplikuje přesvědčivost a bezrozpornost posudku. Podle názoru žalobkyně žalovaný opomenul, že důvody zrušení předchozího rozhodnutí soudem se týkaly výlučně okamžiku vzniku nároku žalobkyně na příspěvek na péči ve II. stupni závislosti a s ostatními žalobními důvody se soud pro nadbytečnost a předčasnost nezabýval. Žalobkyně zdůraznila, že úkolem posudkové komise a žalovaného bylo vypořádat se s ostatními námitkami žalobkyně a vyžádat si další doplnění, namísto toho si žalovaný rozsudek soudu vyložil chybně tak, že výhradním důvodem zrušení předchozího rozhodnutí bylo stanovení okamžiku vzniku nároku na příspěvek na péči ve II. stupni závislosti. Podle názoru žalobkyně si měl žalovaný vyžádat znalecký posudek již po vrácení věci soudem v okamžiku, kdy soud konstatoval nepřesvědčivost již třetího posudku ve věci, který byl nadto posudkem srovnávacím.

5. Dále žalobkyně namítala nepřesvědčivost posudku Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021, který podle jejího názoru nesplňuje požadavky úplnosti, odbornosti a přesvědčivosti ve smyslu požadavků kladených judikaturou Nejvyššího správního soudu. Nepřesvědčivost posudku žalobkyně spatřovala v první řadě v rozporu s podkladovou zdravotnickou dokumentací. Posudková komise vybrala z předložené dokumentace jediný lékařský nález z prosince 2018, což vyvolává mylný dojem, že v období od začátku roku 2019 došlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobkyně nebo dokonce žalobkyně přestala využívat psychiatrickou péči. Žalobkyně v této souvislosti zdůraznila, že je rezistentní vůči indikované medikaci a je jí nadále poskytována psychiatrická péče, byť již pouze v ambulantní formě. Sama neaktuálnost konstatovaných lékařských zpráv měla být pro žalovaného podnětem k dožádání doplnění. Žalovaný se podle názoru žalobkyně nezamyslel nad tím, že od zahájení řízení, tedy roku 2018, naopak mohlo dojít ke zhoršení zdravotního stavu žalobkyně v podobě neschopnosti zvládat též další základní životní potřeby. Žalobkyně zdůraznila, že k dekompenzaci jejího duševního stavu došlo po jednání Posudkové komise v Ústí nad Labem dne 4. 12. 2019, kterému byla přítomna. Žalobkyně připomněla, že úkolem posudkové komise je posoudit stav účastníka řízení komplexně s platností ke dni vydání posudku.
6. K posudku Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021 žalobkyně dále uvedla, že je zcela nepřesvědčivý v části týkající se zvládání základní životní potřeby orientace žalobkyní. Posudková komise v Plzni sice použila lékařskou prohlídku ze dne 4. 12. 2019 jako podklad pro svůj posudek, ale v rozporu s ní neuznala jako samostatně nezvládnutou základní životní potřebu orientace a neodůvodnila, proč se v této části od posudku Posudkové komise v Ústí nad Labem odklonila. Žalobkyně pokračovala, že odůvodnění týkající se zvládání základní životní potřeby orientace považuje za nesrozumitelné a nedostatečné. Posudková komise v Plzni podle názoru žalobkyně nevysvětlila v této souvislosti odklon od provedeného sociálního šetření ani zdravotnické dokumentace ošetřujícího psychiatra. Posudková komise v Plzni podle názoru žalobkyně neuvedla nic ke zvládání jednotlivých aktivit základní životní potřeby orientace, s výjimkou orientace osobou, místem a časem. Zejména nebyla posuzována schopnost žalobkyně orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat, ačkoli právě nezvládání této aktivity bylo důvodem uznání základní životní potřeby orientace jako nezvládnuté posudkovou komisí v Ústí nad Labem. Žalobkyně poukázala na interní předpisy žalovaného, konkrétně na Instrukci náměstkyně MPSV pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2016 – Posuzování zdravotního stavu pro účely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Posudková komise v Plzni dále podle názoru žalobkyně samostatně nehodnotila aktivitu „přiměřené duševní kompetence“, jejíž nezvládnutí se odvíjí od samotné diagnózy žalobkyně, tj. paranoidní schizofrenie.
7. Nepřesvědčivost posudku spatřovala žalobkyně rovněž ohledně základních životních potřeb výkonu fyziologické potřeby a stravování. Zdůraznila, že pokud Posudková komise v Plzni konstatuje, že k nezvládání těchto základních životních potřeb dochází u žalobkyně občasně, v období relapsů, nikoli každodenně, je to v rozporu s podkladovou zdravotnickou dokumentací, ze které vyplývá, že k relapsům žalobkyně dochází na každodenní bázi.
8. Dále žalobkyně namítala, že při jednání Posudkové komise v Plzni dne 11. 8. 2021 nebyla provedena lékařská prohlídka jejího zdravotního stavu, ač byla podle jejího názoru nezbytná. Vzhledem k zhoršení zdravotního stavu žalobkyně po jednání posudkové komise dne 4. 12. 2019 a tomu, že Posudková komise v posudku ze dne 11. 8. 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nezahrnula lékařské zprávy z období po prosinci 2018, považovala žalobkyně provedení lékařské prohlídky za podstatný podklad srovnávacího posouzení zdravotního stavu. Žalobkyně poukázala na to, že sám žalovaný shledal její námitky proti průběhu lékařské prohlídky dne 4. 12. 2019 za důvodné, když nechal vypracovat srovnávací posudek. Tato lékařská prohlídka je podle názoru žalobkyně nevyužitelná zejména proto, že byla provedena téměř dva roky před vypracováním posudku Posudkové komise v Plzni. Žalobkyně uvedla, že pro účely posouzení zvládnutí základní životní potřeby orientace je provedení lékařské prohlídky zvláště klíčové. Ohledně potřebnosti provedení lékařské prohlídky žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2018, č. j. 1 Ads 124/2017-49.

9. Závěrem žalobkyně poukázala na zhoršení své sociální situace, kdy se vlivem vyplácení příspěvku na péči ve výši pouhých 880 Kč ocitla spolu se svým druhem, který je její pečující osobou, na samé hranici chudoby. Žalobkyně uvedla, že proti sdělení o snížení výplaty příspěvku na péči podala stížnost podle § 175 správního řádu, která byla posouzena jako nedůvodná.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popsal dosavadní průběh řízení s tím, že na základě rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 5. 2021, č. j. 54 Ad 5/2020-38, kterým bylo zrušeno jeho předchozí rozhodnutí, požádal o vypracování srovnávacího posudku a o posouzení stupně závislosti žalobkyně na pomoci jiné osoby Posudkovou komisí v Plzni s odkazem na zjištění soudu. Žalovaný trval na tom, že v odvolacím řízení postupoval v souladu s platnými právními předpisy a vypořádal se s veškerými námitkami uplatněnými v průběhu odvolacího řízení i se závěry soudu. Pokračoval, že v řízení zasedala čtyřikrát Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v odborném složení za přítomnosti odborníka z oboru psychiatrie. Žalobkyně byla přítomna v průběhu odvolacího řízení u jednání Posudkové komise v Ústí nad Labem a její přítomnost u Posudkové komise v Plzni nebyla podle žalovaného důvodná, neboť tato měla k dispozici objektivní a úplnou podkladovou dokumentaci. Žalovaný pokračoval, že ke vzniku závislosti žalobkyně na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II dospěla Posudková komise v Plzni k závěru, že již od data podání žádosti byla žalobkyně závislá na pomoci jiné fyzické osoby v stupni II. Žalovaný rovněž uvedl, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyjádřil k tomu, proč nepřistoupil ke zpracování znaleckého posudku a rovněž se vyjádřil ke zvládnutí základních životních potřeb orientace, stravování a výkonu fyziologické potřeby žalobkyně. K návrhu na vypracování znaleckého posudku upozornil žalovaný na § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o organizaci“), podle kterého je pro řízení o příspěvku na péči rozhodující posudek lékařské posudkové služby žalovaného. Žalovaný závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Další podání žalobkyně

11. V podání ze dne 3. 12. 2021 žalobkyně setrvala na námitkách uvedených v žalobě a zdůraznila, že žalovaný své vyjádření k žalobě založil na stejných východiscích, na nichž bylo již založeno odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

12. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s) bez jednání, neboť účastníci řízení s rozhodnutím bez nařízení jednání výslovně souhlasili.

13. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Žaloba není důvodná.
15. Smyslem zákona o sociálních službách je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobce splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.
16. Podle § 8 odst. 2 uvedeného zákona osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.
17. Dle § 9 uvedeného zákona se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).

18. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 505/2006 Sb. Dle § 2 odst. 1 uvedené vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a uvedené vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
19. V příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**mobilita**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**orientace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**komunikace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**stravování**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**oblékání a obouvání**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**tělesná hygiena**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holt se.

- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**výkon fyziologické potřeby**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o zdraví**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**osobní aktivity**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
  - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o domácnost**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek (tato schopnost se nehodnotí u osob do 18 let věku).
20. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 9. 8. 2018 žalobkyně požádala o příspěvek na péči s tím, že jako pečující osoba byl označen její partner T. Š. Dne 19. 9. 2018 se v místě pobytu žalobkyně uskutečnilo sociální šetření, ze kterého mimo jiné vyplynulo, že pečující osoba poskytuje žalobkyni pomoc s dodržováním léčebného režimu, vyřizováním osobních záležitostí, péčí o domácnost, s přepravou a doprovodem k lékaři a rovněž jí poskytuje psychickou podporu. Žalobkyně mimo byt vychází pouze v doprovodu pečující osoby, má problém ujít delší vzdálenost, pohybuje se bez kompenzačních pomůcek. Je orientovaná osobou, časem a místem v přirozeném prostředí. Mluvené řeči rozumí, na otázky odpovídá adekvátně. Sluch má v pořádku, vidí rozmazaně, brýle nenosí, prý přes ně nevidí. Přípravu jídla zajišťuje žalobkyni pečující osoba, žalobkyně si nezládne uvařit. Nají se příborem. Žalobkyně se zvládne obléknout sama bez pomoci pečující osoby, a to přiměřeně okolnostem. Zvládne provést celkovou hygienu ve vaně a sama si dojde na toaletu. Léky žalobkyni několikrát denně podává pečující osoba. Žalobkyně neví, jaké léky a kdy užívá. Pečující osoba uvedla, že žalobkyně užívá spoustu psychotik a antidepresiv, avšak žalobkyně je resistantní vůči psychotikům. Veškerý chod domácnosti, včetně péče o lůžko a nákupy zajišťuje pečující osoba. Dále ze sociálního šetření vyplynulo, že žalobkyně stále slyší hlasy, má silné halucinace, pečující osobu několikrát za noc budí. Mívá závratě, těžké deprese a často dojíždí na elektrošoky.
21. V posudku o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 31. 10. 2018 dospěl posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem MUDr. R. K. k závěru, že žalobkyně nezládá celkem tři základní životní potřeby, a to péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Na základě tohoto posudku správní orgán prvního stupně rozhodnutím ze dne 26. 11. 2018, č. j. 233604/2018/UUA, přiznal žalobkyni příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně od srpna 2018. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž nesouhlasila s neuznáním základních životních potřeb orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby jako nezvládnutých, popsala podrobně své zdravotní obtíže a zdůraznila neúspěšnost dosavadní léčby.
22. Ze správního spisu soud dále zjistil, že žalovaný si nechal v souladu s § 4 odst. 2 zákona o organizaci pro účely odvolacího řízení vypracovat posudek Posudkovou komisí v Ústí nad Labem, který byl vypracován za přítomnosti odborné psychiatricky MUDr. Z. S. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v nepřítomnosti žalobkyně dne 16. 9. 2019. V odůvodnění posudku posudková komise konstatovala, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby orientace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Žalobkyně se s posudkem Posudkové komise v Ústí nad Labem neztotožnila a žalované zaslala vyjádření označené jako Vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí – námitky proti posudku, - návrh na vypracování revizního posudku. Ve vyjádření žalobkyně namítala, že nebyla osobně posudkovou komisí vyšetřena a že nezvládá více základních životních potřeb než uznané čtyři základní životní potřeby. Žalovaný požádal Posudkovou komisi v Ústí nad Labem o doplňující posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Doplňující posudek Posudkové komise v Ústí nad Labem byl vypracován za přítomnosti odborné psychiatricky MUDr. Z. S. v přítomnosti žalobkyně dne 4. 12. 2019. V odůvodnění doplněného posudku Posudková komise v Ústí nad Labem konstatovala, že žalobkyně je osobnost s výraznou emoční nestabilitou a manipulativním chováním. Posudková komise v Ústí nad Labem neshledala důvody pro změnu přijatého posudkového závěru uvedeného v posudku ze dne 16. 9. 2019. Žalobkyně se s doplňujícím posudkem Posudkové komise v Ústí nad Labem neztotožnila a žalované zaslala vyjádření označené jako Vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí – námitky proti posudku, - návrh na vypracování revizního posudku. Ve vyjádření žalobkyně rozporovala závěr Posudkové komise v Ústí nad Labem o manipulativnosti žalobkyně a o neprokázání bludů. Žalobkyně podotkla, že její stav nelze řízeně ovlivnit medikací a že může doložit zvukový záznam z jednání Posudkové komise v Ústí nad Labem. Žalovaný požádal Posudkovou komisi v Plzni o srovnávací posudek, která požádala o provedení nového sociálního šetření.

23. Dne 23. 1. 2020 se v místě pobytu žalobkyně uskutečnilo nové sociální šetření, ze kterého vyplynulo, že žalobkyně mobilitu zvládá, jen při relapsu onemocnění ustrne, upadne a dostane se do křeče. Odpovídá jednoslovně, při sociálním šetření věděla adresu bydliště, po bytě se orientovala. Po probuzení bývá zmatená a nepoznává ani pečující osobu. Časem se orientuje, pozná i matku svého přítele. Reakce na nepřiměřené situace bývají neadekvátní, je plačtivá. Občas jí hlasy dovedou k agresi. Někdy má potřebu vůbec nespát, spí 5 – 7 hodin denně, ale spánek nebývá souvislý. Má sebevražedné sklony. Porozumí tématu hovoru, avšak odpoví s dlouhým prodlením. Odpovědi bývají stručné. Umí používat mobilní telefon, ale pokud zvoní, tak ho nezvedne. Pokud má silné hlasy, tak není schopná o ničem hovořit. Žalobkyně ví, kde je jídlo, pokud pociťuje hlad či chuť, tak si dle chuti vybere piškoty nebo rohlík. Nejčastěji se nají lžící nebo rukama. Umí používat příbor, jídlo si sama naporcuje. Teplý nápoj si nepřipraví, jídlo si neohřeje – jde o psychický blok. Často jí hlasy našeptávají, aby nejedla, nebo že je jídlo otrávené. Nají se a napije až poté, co je pečující osobou pobídnuta, opět jde o psychický blok. Pokud by nebyla napomenuta, strávila by celý den v pyžamu a županu. Pokud má připravené oblečení, tak se po vybídnutí sama oblékne. Fyzicky nemá potíže se umýt. Ranní hygienu zvládá pod dohledem pečující osoby. V koupelně má psychický blok – omývá ji pečující osoba nebo ji na lůžku otírá. Dokáže sama řádně a včas užít toaletu. Problémy s hygienou bývají při menstruaci, kdy musí být upomínána, aby si šla vyměnit hygienickou pomůcku. Po posledním předávkování jsou léky schované, vyzvedává je a dávákuje pečující osoba. Pečující osoba často kontaktuje psychiatra kvůli konzultaci aktuálního stavu žalobkyně. K lékaři žalobkyně dochází 1 x za 1,5 měsíce. Nemá zájem o volnočasové aktivity. Převážně si pouští písničky a s pečující osobou jde na procházku do lesa. Nelze naplánovat denní režim, vše se odvíjí od hlasů, které slyší. Není schopná navázat nové kontakty. Úřední záležitosti vyřizuje pečující osoba. Domácí práce zastává pečující osoba.

24. Posudková komise v Plzni vypracovala srovnávací posudek, který byl vypracován za přítomnosti odborné psychiatricky MUDr. J. F. v nepřítomnosti žalobkyně dne 19. 2. 2020. V odůvodnění posudku posudková komise konstatovala, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby komunikace, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Žalobkyně se dne 3. 4. 2020 vyjádřila k podkladům rozhodnutí, v nichž namítala, že nebyla osobně při jednání Posudkové komise v Plzni vyšetřena, že Posudková komise v Plzni stanovila vznik nároku na příspěvek na péči pro II. stupeň závislosti ode dne 23. 1. 2020 zcela nepřezkoumatelným způsobem a že jí měly být jako nezvládnuté přiznány základní životní potřeby orientace, výkon fyziologické potřeby a stravování. Na základě posudku Posudkové komise v Plzni vydal žalovaný rozhodnutí ze dne 7. 4. 2020, č. j. MPSV-2020/69916-916.
25. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který o podané žalobě rozhodl rozsudkem ze dne 19. 5. 2021, č. j. 54 Ad 5/2020-38. Tímto rozsudkem soud zrušil pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, neboť Posudková komise v Plzni posudkem ze dne 19. 2. 2020 nevysvětlila, k jakým změnám ve zdravotním stavu žalobkyně došlo ke dni 23. 1. 2020, od kterého měla být závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II a z jakého důvodu od tohoto uznala žalobkyni nezvládnutí základních životních potřeb komunikace, oblékání a obouvání a tělesné hygieny. Soud z těchto důvodů považoval posudek Posudkové komise v Plzni ze dne 19. 2. 2020 za neúplný a nepřesvědčivý a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
26. Žalovaný na základě rozsudku soudu požádal Posudkovou komisi v Plzni o doplňující posudek ke srovnávacímu posudku Posudkové komise v Plzni ze dne 19. 2. 2020. Doplňující posudek Posudkové komise v Plzni byl vypracován za přítomnosti odborné psychiatricky MUDr. J. F. v nepřítomnosti žalobkyně dne 11. 8. 2021. V odůvodnění posudku Posudková komise v Plzni konstatovala, že žalobkyně nezvládá celkem šest základních životních potřeb, a to komunikace, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Žalobkyně se s doplňujícím posudkem Posudkové komise v Plzni neztotožnila a žalované zaslala vyjádření ze dne 23. 8. 2021, ve kterém nesouhlasila s posudkem, namítala neprovedení lékařské prohlídky, neuznání základní životní potřeby orientace jako nezvládnuté a kritérium každodennosti u základních životních potřeb výkon fyziologické potřeby a stravování. Žalovaný o odvolání žalobkyně rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.
27. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobkyně, že posudek Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021 nesplňuje požadavky úplnosti, odbornosti a přesvědčivosti z důvodu rozporu s pokladovou zdravotnickou dokumentací, která navíc nebyla aktuální.
28. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.
29. Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. se za neschopnost zvládání základní životní potřeby považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze

zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.

30. K otázce posuzování nároků na příspěvek na péči se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, a to např. ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, z něhož plyne, že posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v prvním stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, přičemž na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Na danou judikaturu navazuje i další judikatura Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, judikoval, že: *„V řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách je povinností odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přeshetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.“*
31. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 4 Ads 495/2019-71, je uvedeno, že pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro zvládnání určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit. Posudek posudkové komise musí splňovat požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a musí se vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by měl být zdůvodněn a být přesvědčivý i pro soud, který nemá odborné lékařské znalosti. Posudková komise by se podle názoru Nejvyššího správního soudu měla vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména těmi namítanými posuzovaným a své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Nejvyšší správní soud uvedl, že odvolací orgán nesmí pouze převzít závěry posudkové komise, aniž by se jimi podrobněji zabýval z pohledu tvrzených rozporů či nedostatků. Nejvyšší správní soud uzavřel, že posudek, který nesplňuje požadavky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti zakládá vadu řízení před správním orgánem.
32. V rozsudku Nejvyššího správního soudu, č. j. 6 Ads 17/2013-25, který v obecné rovině dopadá i na daný případ, je uvedeno, že v řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, je povinností odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přeshetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.
33. V návaznosti na shora uvedené skutečnosti soud považuje za nutné zdůraznit, že za zvládnuté se považují i takové základní životní potřeby, jestliže jsou osobou zvládnuty Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v přijatelném standardu za pomoci různých kompenzačních pomůcek (francouzské hole, brýle, naslouchadla) či zvýšeném dohledu dospělé osoby nad nezletilým dítětem (příprava oblečení, naservírování jídla, připomínání mytí rukou). Tento přijatelný standard však neznamená to samé jako zvládání základních životních potřeb zcela zdravým a ničím neomezeným jedincem, snížená kvalita výkonu některých základních životních potřeb tak nemůže založit nárok na příspěvek na péči.

34. Soud v daném případě hodnotil, zda je doplňující posudek Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021, kterým bylo konstatováno, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby komunikace, oblékání a obouvání, tělesné hygieny, péči o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti. Soud nemá ve věci pochybnosti o odbornosti komise a její způsobilosti hodnotit omezení žalobkyně ve vztahu k právní úpravě příspěvku na péči. Z posudku vyplývá, s jakými podklady Posudková komise v Plzni pracovala a že mj. vycházela z lékařské zprávy MUDr. K. ze dne 11. 12. 2018, kterou dodala žalobkyně, a dále z posudkového spisu Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, spisu odvolacího orgánu, zdravotní dokumentace ošetřujícího psychiatra MUDr. K. z let 2017 až 2019, sociálních šetření ze dne 19. 9. 2018 a 23. 1. 2020, rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2020, odvolání žalobkyně ze dne 3. 4. 2020, 19. 12. 2019, 21. 10. 2019, 18. 12. 2018, zprávy praktického ošetřujícího lékaře MUDr. K. ze dne 22. 10. 2018 a vlastního vyšetření žalobkyně psychiatrem při jednání Posudkové komise v Ústí nad Labem dne 4. 12. 2019.
35. Posudková komise v Plzni uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je paranoidní schizofrenie s dominující afektivní složkou, s recidivujícími dekompenzacemi částečně v rámci noncompliance, částečně v rámci farmakorezistence řešené v roce 2018 elektrokonvulz. léčbou. Posudková komise uvedla, že v péči psychiatrie je žalobkyně od roku 1996, kdy proběhla i první psychiatrická hospitalizace, v následném období až do roku 2018 opakované hospitalizace pro dekompenzace stavu. Dále doložený VAS, amnesticky recidivující močové infekty. Posudková komise uznala na rozdíl od posudkového lékaře okresní správy sociálního zabezpečení navíc nezvládnutí dalších tří základních životních potřeb, a to komunikaci, oblékání a obouvání a tělesnou hygienu. Vzhledem k bezprostřednímu vývoji psychiatrických onemocnění v krátkém časovém úseku před požadovaným datem (9. 8. 2018) mapovaném hospitalizační dokumentací se Posudková komise v Plzni přiklonila i k uznání potřebné dopomoci při oblékání a obouvání a tělesné hygieně. Dále komise zcela hraničně přiznala i potřebu dopomoci při základní životní potřebě komunikace na základě obou provedených sociálních šetření. Posudková komise uzavřela, že není vyloučené navození dlouhodobější uspokojivé remise postižení s možností nabytí zvýšené schopnosti péče o vlastní osobu a soběstačnosti.
36. Žalobkyně namítala nepřesvědčivost posudku, neboť si Posudková komise v Plzni podle jejího názoru vybrala z předložené lékařské dokumentace jediný lékařský nále z období po prosinci 2018, což vyvolává mylný dojem, že u ní následně došlo ke zlepšení zdravotního stavu. K tomu soud upozorňuje na to, že si Posudková komise v Plzni vyžádala rozsáhlou lékařskou dokumentaci ošetřujícího psychiatra z let 2017 až 2019, ze které také vycházela. Poslední zohledněná lékařská zpráva pochází ze září 2019, tedy tvrzení žalobkyně, že nebyly zohledněny zprávy z období po prosinci 2018, se nezakládá na pravdě. Posudková komise rovněž na základě předložené dokumentace uvedla, že po roce 2018 již žalobkyně nebyla hospitalizována a parciální efekt zanechala na žalobkyni ETC léčba realizovaná v roce 2018, což by napovídalo spíše zlepšení zdravotního stavu,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nikterak jeho zhoršení. Rovněž druhé sociální šetření ze dne 23. 1. 2020, ze kterého Posudková komise v Plzni rovněž vycházela, pochází z období po prosinci 2018. Soud také neshledal rozpor mezi posudkem ze dne 11. 8. 2021 a podkladovou zdravotnickou dokumentací, jak tvrdí žalobkyně, která tento domnělý rozpor ani nikterak nespécifikovala.

37. Žalobkyně dále namítala, že je posudek Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021 zcela nepřesvědčivý ohledně zvládnání základní životní potřeby orientace. Podle doložené dokumentace včetně zpráv z hospitalizací je žalobkyně orientovaná osobou a místem, pouze jednorázově neorientovaná situací a nepřesně časem. Z obou sociálních šetření, která byla provedena s více než ročním odstupem od sebe, shodně vyplynulo, že žalobkyně je orientována časem, místem a osobou, zrak a sluch má přiměřené. Soud dále připomíná, že posudek Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021 byl vypracován jako doplňující k posudku Posudkové komise v Plzni ze dne 19. 2. 2020. V tomto posudku Posudková komise v Plzni rovněž přesvědčivě vysvětlila, proč neuznala jako nezvládnutou základní životní potřebu orientace a odklonila se od předchozích závěrů Posudkové komise v Ústí nad Labem. Soud rovněž poukazuje na to, že ačkoli Posudková komise v Ústí nad Labem ve svém posudku ze dne 4. 12. 2019 (proti kterému podala žalobkyně rovněž námítky) uznala jako žalobkyní nezvládnutou základní životní potřebu orientace, při vyšetření lékařkou z oboru psychiatrie bylo zjištěno, že žalobkyně je osobou místem, časem i situací plně orientovaná. Podle názoru soudu Posudková komise v Plzni v posudku ze dne 11. 8. 2021 vysvětlila, proč dospěla k závěru, že žalobkyně zvládá základní životní potřebu orientace, byť si lze jistě představit rozsáhlejší odůvodnění. Z posudku Posudkové komise v Plzni ze dne 18. 1. 2021 ve spojení s posudkem téže komise ze dne 19. 2. 2020 tedy plyne, proč posudková komise uznala základní životní potřebu orientace za zvládnutou.
38. Žalobkyně k základní životní potřebě orientace rovněž poukázala na interní předpisy žalovaného. Soud nejprve zdůrazňuje, že v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2013, č. j. 3 Ads 104/2012-40, bylo konstatováno, že metodické pokyny coby interní akty správních úřadů mohou být za předpokladu, že nejsou v rozporu se zákonem, pramenem uznávané správní praxe, která může poskytovat oporu pro rozhodování v jednotlivých případech a správní soudy mohou takovou ustálenou správní praxi využít při přezkumu správních aktů.
39. V Instrukci náměstkyně Ministerstva práce a sociálních věcí pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2016 (dále jen „Instrukce“), na kterou odkázala žalobkyně, je uvedeno, že za schopnost zvládat základní životní potřebu orientace se považuje stav, kdy je osoba schopna:
- ✓ poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem
  - ✓ mít přiměřené duševní kompetence
  - ✓ orientovat se osobou, časem a místem
  - ✓ orientovat se v přirozeném sociálním prostředí
  - ✓ orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
40. Instrukce rovněž uvádí, že za neschopnost zvládat základní životní potřebu orientace se považuje např. stav, kdy osoba není schopna se smysly orientovat po bytě, v místě bydliště (dům, obydlí), na ulici a okolí, rozpoznávat jiné osoby, nebo nedisponuje přiměřenými duševními kompetencemi, které by jí umožnily orientovat se v obvyklém prostředí a Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat. Samotná „občasná“ ztráta orientace v čase, pokud není každodenní, neznamená neschopnost zvládat tuto základní životní potřebu. Jako demonstrativní výčet postižení, která mohou vést k neschopnosti orientace, uvádí Instrukce hluchotu, slepotu, hluchoslepotu, středně těžkou, těžkou nebo hlubokou mentální retardaci. Soud poznamenává, že žalobkyně podle závěrů ze sociálního šetření orientaci po bytě zvládá, stejně jako bez potíží pozná svého partnera a jeho matku. K tvrzení žalobkyně, že Posudková komise v Plzni v posudku ze dne 11. 8. 2021 nehodnotila aktivitu „přiměřené duševní kompetence“, soud uvádí, že z lékařských zpráv, ze kterých posudková komise vycházela, vyplývá, že intelektuální funkce jsou u žalobkyně zachovány, je orientována všemi směry a nebyla u ní zjištěna deteriorace intelektu. Rovněž zpráva z ambulantního vyšetření u ošetřujícího psychiatra z roku 2019 uvádí, že je žalobkyně orientovaná všemi směry. Námitky žalobkyně spočívající v tom, že nebylo správně vyhodnoceno zvládání základní životní potřeby orientace, soud neshledal důvodnými.

41. Žalobkyně dále namítala nepřesvědčivost posudku Posudkové komise v Plzni z důvodu nedostatečného odůvodnění, proč nebyly jako samostatně nezvládané neuznány základní životní potřeby výkon fyziologické potřeby a stravování. Pro posouzení základní životní potřeby výkon fyziologické potřeby jako zvládnuté je nutné, aby posuzovaná osoba zvládala všechny tyto aktivity:

- ✓ včas používat WC
- ✓ zaujmout vhodnou polohu
- ✓ vyprázdnit se, provést očistu
- ✓ používat hygienické pomůcky.

42. Žalobkyně konkrétně nerozporovala, že zvládá kteroukoli z výše uvedených aktivit. Posudková komise v Plzni vysvětlila, že žalobkyně zvládá výkon fyziologické potřeby samostatně s výjimkou výměny hygienických pomůcek během menstruačního cyklu, nicméně se nejedná o každodenní péči. Sociální šetření ze dne 23. 1. 2020 poukázalo na to, že problémy s udržováním čistoty při menstruačním cyklu jsou u žalobkyně způsobeny psychickým blokem, nikoli fyzickou neschopností zvládat výkon fyziologické potřeby. Jinak žalobkyně dokáže řádně a včas použít toaletu. Soud upozorňuje, že pouhé připomenutí, aby si žalobkyně vyměnila hygienické pomůcky, nenaplnuje znaky každodenní pomoci, dohledu nebo péče jiné fyzické osoby, které jsou definičním znakem závislosti.

43. Soud dále poukazuje na to, že pro posouzení základní životní potřeby stravování jako zvládnuté je nutné, aby posuzovaná osoba zvládala tyto aktivity:

- ✓ vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny
- ✓ nalít nápoj
- ✓ rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji
- ✓ najíst se a napít
- ✓ dodržovat stanovený dietní režim
- ✓ konzumovat stravu v obvyklém denním režimu
- ✓ přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.

44. Soud uvádí, že nebylo v průběhu správního řízení zjištěno, že odmítání jídla a pití u žalobkyně dosahuje pravidelnosti, neboť se jedná jen o občasné epizody spojené s jejím psychiatrickým onemocněním. Posudková komise v Plzni konstatovala, že žalobkyně je schopna samostatného výběru jídla, je schopna stravu naporcovat a jíst příborem, nemusí dodržovat žádnou dietu. Z celé podkladové dokumentace, kterou měla Posudková komise v Plzni k dispozici, nevyplývalo, že by u žalobkyně docházelo ke každodenním relapsům, které by vedly k závažným somatickým dopadům s významným metabolickým dyskomfortem. Námitky žalobkyně ohledně zvládání základních životních potřeb výkonu fyziologické potřeby a stravování tudíž nebyly důvodné.
45. S ohledem na výše uvedené soud shledal posudek Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021 přesvědčivým, úplným a objektivním. Posudkem Posudkové komise v Plzni došlo dle soudu k dostatečné objektivizaci zdravotního stavu žalobkyně a její schopností zvládat základní životní potřeby. Soud tedy shledal nedůvodnými námitky žalobkyně, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
46. Soud se dále zabýval námitkou žalobkyně, že při jednání Posudkové komise v Plzni nebyla provedena lékařská prohlídka jejího zdravotního stavu, ačkoli byla podle jejího názoru pro posouzení nezbytná.
47. Podle § 16b odst. 1 zákona o organizaci jsou posudkové komise ministerstva nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů.
48. Podle § 16b odst. 2 zákona o organizaci je posudková komise ministerstva schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen posudkový lékař, který je předsedou této komise, tajemník a další lékař. Posudková komise ministerstva se usnází většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas jejího předsedy.
49. Podle § 16b odst. 3 zákona o organizaci posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise.
50. V rozsudku ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 Ads 248/2017-61, Nejvyšší správní soud uvedl, že úkolem posudkových lékařů posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí je pouze posudkové zhodnocení nálezů klinických lékařů, které jsou podkladem pro posudek, a nikoli vyšetřování posuzovaných osob. Vyšetření posuzované osoby není zákonem předepsáno, orientační vyšetření při jednání je vhodné provést v případě pochybnosti o průkaznosti některého z nálezů.
51. Krajský soud v Ostravě k tomu v rozsudku ze dne 23. 7. 2015, č. j. 20 Ad 34/2015-26, doplnil, že „[t]aková okolnost případu, která vyžaduje přímé vyšetření žalobkyně posudkovými orgány, by bezesporu připadala do úvahy při odlišnosti posouzení schopnosti žalobkyně zvládat základní životní potřeby. Tyto odlišnosti mohou být vyjádřeny v rozdílném hodnocení sociální pracovníci oproti názoru posudkového orgánu nebo rozdíly popsané odbornými lékařskými nálezy.“
52. Soud nejprve uvádí, že v zákoně o organizaci je upraveno složení a usnášení posudkové komise, pravomoc předsedy posudkové komise a přítomnost třetích osob při jednání posudkové komise, přičemž v právních předpisech není výslovně uvedeno, že jednání

komise při posouzení stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby v řízení o příspěvku na péči má být posuzovaná osoba přítomna.

53. Vzhledem ke skutečnosti, že v právních předpisech České republiky není nikde výslovně uvedeno, že jednání komise při posouzení stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby v řízení o příspěvku na péči musí být posuzovaná osoba přítomna, je v kompetenci předsedy posudkové komise a jejích členů, posuzovanou osobu k jednání nepozvat. Uvedené platí za předpokladu, že posudková komise má k dispozici dostatečné množství podkladů, na jejichž základě lze vyhotovit posudek, aby došlo k dostatečnému zjištění skutkového stavu podle § 3 správního řádu. Vzhledem k tomu, že Posudková komise v Plzni měla v daném případě k dispozici dostatečnou podkladovou dokumentaci, mohla zdravotní stav posoudit i bez přítomnosti žalobkyně. Soud navíc upozorňuje na fakt, že zdravotní stav žalobkyně byl podle jejího vlastního tvrzení dekompenzován následkem jednání Posudkové komise v Ústí nad Labem dne 4. 12. 2019, kterého se účastnila. Žalobkyně si tedy do jisté míry protiřečí. Soud neshledal tuto námitku žalobkyně jako důvodnou.
54. Soud rovněž nepřisvědčil námitce žalobkyně, že žalovaný pochybil, jestliže odmítl nechat zpracovat znalecký posudek zdravotního stavu žalobkyně. Soud upozorňuje na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v prvním stupni i odvolacím řízení musí vycházet z podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, mezi kterými znalecký posudek není jmenován. Právní řád rovněž na jiném místě nestanoví povinnost žalovaného nechat v řízení o příspěvku na péči zpracovat znalecký posudek. Podle názoru soudu byl zdravotní stav žalobkyně posouzen dostatečně, a to celkem pětkrát (1x posudkovým lékařem OSSZ, 2x Posudkovou komisí v Ústí nad Labem a 2x Posudkovou komisí v Plzni) a nikdy nebyla zjištěna závislost žalobkyně na péči jiné fyzické osoby ve vyšším než II. stupni závislosti. Posudkové komise zároveň reagovaly na výhrady žalobkyně a vyjádřily se k jejímu onemocnění. Soud připomíná, že v předchozím rozsudku poukázal na vadu řízení spočívající v tom, že žalovaný nereagoval na návrh žalobkyně na zpracování znaleckého rozsudku. Žalovaný v napadeném rozhodnutí již vysvětlil, proč nenechal zpracovat znalecký posudek o zdravotním stavu žalobkyně. Soud zdůrazňuje, že žalovaný dospěl, že posudek Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021 byl ve spojení s jejím předchozím posudkem ze dne 19. 2. 2020 úplný a přesvědčivý. Zpracování znaleckého posudku tak dle žalovaného bylo již nadbytečné.
55. S ohledem na výše uvedené soud rovněž nepovažuje za důvodná tvrzení žalobkyně, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je nepřiléhavé. Žalovaný napadené rozhodnutí rozsáhle odůvodnil a vypořádal se s námitkami žalobkyně. Vysvětlil, že vzhledem k absenci medicínského vzdělání oprávněných úředních osob se opíral o posudek Posudkové komise v Plzni, u něhož neshledal důvody ke zpochybnění v něm obsažených odborných medicínských závěrů. Žalovaný podle názoru soudu zjistil stav věcí, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, neboť posudek byl přesvědčivý, odborný a úplný, jak již zdůraznil soud výše. Soud rovněž neshledal důvodnými žalobkyní obecně tvrzené porušení právních předpisů.
56. Soud nijak nezpochybňuje existenci ani dlouhodobost zdravotních obtíží žalobkyně, stejně jako její existenční obtíže, na které závěrem podané žaloby poukazovala. Soud nicméně považuje za nutné zdůraznit, že přiznání dávky a její výše musí být podloženy objektivně zjištěným zdravotním stavem. Posudky Posudkové komise v Plzni podle názoru soudu představují dostatečnou odpověď na jednotlivé námitky přednesené žalobkyní, která svůj Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zdravotní stav popisuje a hodnotí výhradně subjektivně, zatímco posudkoví lékaři předkládají hodnocení objektivní, vycházející z aktuální zdravotní dokumentace a jejího odborného medicínského posouzení.

57. Soud zdůrazňuje, že pokud došlo ke zhoršení jejího zdravotního stavu, může si žalobkyně opětovně požádat o změnu výše přiznaného příspěvku na péči. V rámci tohoto řízení by pak bylo znovu hodnoceno, zda je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností žalobkyně dostatečný k pravidelnému zvládnání základních životních potřeb a zda je schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základních životních potřeb.
58. Soud v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobkyní navrhované důkazy napadeným rozhodnutím žalovaného, posudkem Posudkové komise v Plzni ze dne 11. 8. 2021, sděleními Úřadu práce ze dne 4. 6. 2021, 6. 7. 2021, sdělení žalovaného ze dne 13. 9. 2021, Instrukcí, neboť uvedené listiny jsou součástí správního spisu, kterým se dokazování v soudním řízení správním neprovádí. Soud dále neprovedl žalobkyní navrhované důkazy obsahem soudního spisu vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 54 Ad 5/2020, neboť všechny potřebné listiny, včetně obsahu správního spisu, je součástí soudního spisu vedeného pro toto řízení. Soud rovněž pro nadbytečnost neprovedl dokazování zdravotní dokumentací žalobkyně vedenou MUDr. K., protože tu měla k dispozici Posudková komise v Plzni, která ji též vyhodnotila a která má na rozdíl od soudu medicínské znalosti pro hodnocení funkčních dopadů zdravotní stavu na schopnost žalobkyně zvládat základní životní potřeby.
59. Soud rovněž nevyhověl návrhu žalobkyně na vypracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, neboť pro jeho vypracování neshledal opodstatnění, neboť zdravotní stav žalobkyně vyhodnotila Posudková komise v Plzni, z jejichž závěrů, které soud shledal úplnými a přesvědčivými, soud vycházel. Znalecký posudek tak soud vyhodnotil jako nadbytečný. Soud neprovedl pro nadbytečnost svědeckou výpověď T. Š., neboť ve správním řízení byla provedena dvě sociální šetření v domácnosti žalobkyně a zdravotní stav byl posouzen posudkovou komisí i s ohledem na závěry plynoucí ze závěrů sociálních šetření. Pan Š. jako partner žalobkyně (a pečující osoba) měl možnost se k věci písemně vyjádřit a měl možnost rozsah poskytované pomoci žalobkyně popsat v průběhu sociálních šetření, kterých byl přítomen.
60. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku zamítl.
61. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší, navíc je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 15. listopadu 2022

Mgr. Ladislav Vaško v.r.
samosoudce